

YANIŞIN YAKIŞI: KASKETTEKİ FOTOĞRAF

Meryem Erdoğan

- Aylığı yatan Sarı Ali ve torunları için haftanın ilk çarşambası bayramdı. Şehre inen otobüs, Zeyve köyüne haftada bir gün ve çarşamba günleri gelirdi. Köyün erkekleri her çarşamba sabahın ilk ışıklarıyla kalkıp şehre inmek için hazırlanırdı. Ağustos sıcaklığında bile içlik giyen Sarı Ali boş heybesini evin tahta kapısının önüne koyup otobüsün gelmesini bekledi. Ramazanda akşam ezanını bekler gibi bekliyordu Katırcı lakaplı otobüs şoförünü. Katırcı yukarı köylerden yolcu almaya başlar sonra Zeyve'ye gelirdi. Sarı Ali, mezarlığın taşı yolundan çıkan otobüsün sesini duyar duymaz yerinden fırladı ve kara lastiklerini ayağına geçirip kapının önüne koyduğu hasır heybeyi kaptığı gibi-askerdeyken sakatladığı sağ bacağı yüzünden- aksayarak köy meydanına indi. İşini garantiye alırdı Sarı Ali. Bir gün önceden, otobüsü kaçırmamak için köyün muhtarına otobüsü bekletmesini tembihlemişti. Bu otobüs onun için torunlarının gülüşüne ve mutfağın bereketlenişine giden tek yoldu. Hacı Abdullah'ın yardımıyla otobüse binen Sarı Ali her zamanki yerine oturmuştu. Hacı Abdullah hoş bir hacı yağı sürmüş ve otobüsün içini cami kokusunu andıran bu koku sarmıştı. Otobüsün camından dışarıyı izleyen Sarı Ali yeşilden sarıya dönen ekinleri izliyordu. Bir tarla bitiyor diğeri başlıyordu. Bu tarlalardan her geçişte bu tarlaların yanma ihtimalini düşünürdü. İçinden bu tarlanın birine bir tane kibrit atıp ekinlerin yanışını izlemenin hayalini kurardı. O tarla yansa içindeki buzlar eriyecek, kar altında kalan çiçekleri yeniden canlanacak, içine cemre düşecekti. Kını ve öfkesi vardı bu nimete. Çünkü bu tarla onu ciğerinden yakmıştı. Tıpkı bir buğday gibi sararıp verim vereceği zamanda tamlığını kaybetmişti bu tarlada, karısı Meryem'i ve doğmamış oğlu Süleyman'ı. Eksik kalmıştı. Bu tarladan intikam almak isterdi. Aklına her bu fikir geldiğinde kasketini çıkarır ve içine biraz bakar geri takardı. Yukarı köyün adamları artık bu hareketi ezberlemişti: " Sarı Ali şimdi kas-

ketini çıkarıp bakacak. Yok yok daha var çıkarmasına. Tarlaya gelmedik daha. Hah! Şimdi çıkaracak içine bakacak. Acaba ne var içinde...” diye kendi aralarında konuşurlardı. Kasketin içinde ne olduğunu göremedikleri için meraktan çatlarlar, sormaya da çekinirlerdi.

Otobüs merkeze varmıştı. İlk önce Sarı Ali indi otobüsten ve Hanlarönü'ne doğru yürümeye başladı. Çarşamba günleri Hanlarönü'nde meyve sebze pazarı kurulurdu. Şuan boş olan hasır heybesini pazarın en taze ve en güzel ürünleriyle doldurup gidecekti köye. Torunları köyün ta girişinde bekleyecekti onun gelişini. Öncesinde aylığını bankadan çekmesi gerekiyordu Sarı Ali'nin. Hacı Abdullah her ay olduğu gibi bu ay da Sarı Ali'nin aylığını çekip eline saydı ve sonra pazara doğru yürümeye başladılar. Pazarın hareketliliğinin uğultusu ta meydandan duyuluyordu. Sarı Ali pazarın girişinden sonuna kadar önce tüm ürünleri inceler, daha sonra hatırında tuttuğu ürünleri almak için sondan başa doğru ilerlerdi. Pazara her gidişinde alacağı bir şey vardı ki Sarı Ali'nin vazgeçilmez bir nimetti: Kavun! Kokusunu beş metre ileriden aldı ve her zaman aldığı tezgâhtan heybesine iki tane attı. Sonrasında bahçesinde yetişmeyen meyve ve sebzelerden azar azar alıp pazarın başına gelene kadar heybesini doldurdu. Yeleğinin cebinden kasası gümüş, kapağı altın rengi olan köstekli saatini açıp saate baktı. Öğle ezanı okunacaktı. Namazı evde mi kılsam, camide mi mi kılsam diye düşünürken bir ses yükseldi. “Allahu Ekber! Allahu Ekber!” düşünmeye vakit yoktu artık. Meydanda bulunan ve şehrin en eski camisi olan Tabakhane Camisi'ne yürümeye başladı. Heybesini de yeğenin dükkânına bıraktı. Abdestini tazeleyip namazını eda etti. Artık köye dönme vaktiydi. Katırcının otobüsüne doğru ilerledi. Yoldan yüzüne vuran sıcak adeta tokat atıyordu. Mavili beyazlı mendili ile bir yandan alnını silip bir yandan meydana iniyordu. Otobüsün yanındaki topluluk sabah gördüğü yüzlerden ne bir eksik ne de bir fazlaydı. Katırcı arabayı çalıştırdı ve herkes hiç şaşmadan sabah oturduğu yere oturdu. Sarı Ali'nin yönü bu kez terste kalıyordu. Tarlayı görmeyecekti. Güneş de tam yüzüne vuruyordu. Heybesinden yayılan kavun kokusu tüm otobüsü sarmıştı. Bu cehennem sıcaklığını bile unutturuyordu torunlarının bu kavunu yiğışinin hayali.

Otobüsün ani fren yapıyla uyandı bu hayalden Sarı Ali. Yolun tersine geldiği için göremediği tarafında bir yangın çıkmıştı. Başını diğer tarafa çevirdi ve gözlerine inanamadı. Sabah intikam almayı düşündüğü o tarla alevler içindeydi. Bölgeyi duman kaplamıştı. Otobüstekiler yardım için aşağı indiler. Rüzgâr estikçe ateş iyice yayılıyordu. Sarı Ali'nin eli ayağı buz tutmuştu. Ağzını bıçak açmıyordu. Rüzgâr iyice şiddetlenmişti. Yangının yarattığı sıcaklık rüzgârla birlikte yüzüne vuruyordu. Civar köylerden yardıma gelmişlerdi. Sulama boruları birbirine ekleniyordu. Yangını söndürmek için herkes birlik olmuştu. Sarı Ali bu görüntüyü hatırlıyordu. Eşi Meryem'i bu alevlerin arasında can verişini hatırlıyordu. Birden rüzgârın sert tokadı ile bu hayalden uyandı ve rüzgârın uçurduğu kasketinin peşinden gitti. Herkes, “Sarı Ali dur! Yapma! Bir kasket yahu!” diye bağıyordu. Sarı Ali ise onu benden ikinci kez almasına izin

vermeyeceğim diye bağırarak ateşe girmeye çalışıyordu. Hacı Abdullah arkasından tuttu Sarı Ali'yi. Kasketin içinde Meryem'in fotoğrafı önce sararıyor daha sonra da küle dönüşmeye başlıyordu. Meryem'den ona kalan tek şeydi bu fotoğraf. Ve hep başının üstünde taşırdı Meryem'ini. Sarı Ali fotoğrafın yanışını izlerken gözünden yaşlar akıyordu. Ama bu yaşlar içindeki yangını söndürmüyor aksine iyice harlıyordu. Yavaş yavaş yok oluyordu Meryem. Cansız bir fotoğrafın yanışı hiç kimseyi bu kadar yakmamıştı. Tarla yandıkça Sarı Ali de yanıyor. Su motorunu çalıştırdılar ve sulama borularıyla yangını söndürdüler. Sarı Ali olduğu yere çöktü ve sanki bir insanmış gibi tarlayla konuştu. "Kendin yanarken bile beni yine ciğerimden yaktın. Meryem'imi önce öldürdün şimdi de yok ettin. Toprak ana derler sana, bu nasıl analık!"

Katırcı herkesi topladı, otobüse bindirdi. Köye varıncaya kadar kimsenin ağzını bıçak açmadı. Herkes o kaskette ne olduğunu öğrenmişti artık. Sarı Ali'nin hâline üzülmüyorlardı. Mezarlığın taşlı yolundan çıkan otobüs köyün meydanında durdu. Sarı Ali'nin torunları dedelerini karşıladılar. Hemen heybenin içine baktılar. Sonra dedelerine dönüp: "Aaa! Dede kasketin nerede?" dediler. Sarı Ali de: "Başımdaaaa! Siz görmüyorsunuz." dedi. Ağır ağır evin yolunu tuttular.